

3:7 - 8 de tong is ontembaar

In een volgend voorbeeld bekijkt Jakobus de natuur van alle schepselen om ons heen, van klein tot groot, te land, ter zee en in de lucht. Al die verschillende naturen zijn door de mens te temmen. Een dompteur in een circus kan er treffende voorbeelden van laten zien. Maar de tong kan niemand temmen; de eigen tong niet en al helemaal niet de tong van iemand anders.

De mens schiet simpelweg tekort in het beheersen van de enorme hoeveelheid dodelijk venijn die de tong kan produceren. De tong is veel kwaadaardiger dan de natuur van alle schepselen om ons heen, waarvan sommigen een wel heel moordlustige natuur hebben.

Hoe erg moet de tong dan zijn!

Is er dan nog iets nuttigs mee te doen?

3:9 - 12 de tong heeft maar één bron

Er is één categorie mensen die mooie dingen met hun tong kunnen doen. Dat zijn "*mijn broeders*"¹, dus zij die wedergeboren zijn² en de Heer Jezus hebben leren kennen. Deze mensen hebben een nieuwe natuur, waardoor zij in staat zijn om hun tong op een nieuwe manier te gebruiken, namelijk om God te loven en te prijzen.

- *Heer en Vader*

God wordt hier *Heer en Vader* genoemd. Deze bijzondere Naam komt verder in de Bijbel niet voor. Het is een samenstelling van twee Namen die elk apart wél vaak voorkomen. Bij Heer (God) denken we aan de grote Godheid, die in macht boven alles en allen staat.

De Naam Vader bepaalt ons bij de intieme verhouding die elk kind van God met Hem heeft³.

De samenstelling van deze beide Namen brengt een gelovige bij God met lofprijzing, zowel vanwege Zijn macht als vanwege Zijn liefde. Er is altijd een reden tot dank!

¹ Jakobus 2 : 11 - 12

² Jakobus 1 : 18

³ Romeinen 8 : 15

Ik, als kind van God, merk dat ik helaas niet altijd mijn tong op die manier gebruik. Ik let ook wel eens op andere gelovigen; en soms ook op ongelovigen.

Beiden kunnen het bloed onder mijn nagels vandaan halen. En dan? Dan kan het gebeuren dat het mij niets kan schelen of zij nu ver weg of dichtbij God leven, of zij verloren gaan of dat zij gered worden.

Jakobus noemt dat "*vervloeken*", d.w.z. wensen dat zij zo ver mogelijk bij God vandaan zijn; let wel: bij die God die niet wil dat iemand verloren gaat⁴, omdat elk mens "*naar Zijn gelijkenis gemaakt is*" en dus recht heeft op genade!

Die boosheid kan via mijn tong hardop hoorbaar zijn, net zo hoorbaar als die lofzang of dat dankgebed.

- *niet zó, mijn broeders*

In plaats van een scherpe bestraffing laat Jakobus een liefdevolle vermaning horen: "*dit moet niet zo zijn, mijn broeders*"⁵.

Wat een toon! Wat een herder!

Hij weet dat *wij allen* dikwijls in woorden struikelen⁶, dus ook hij. Hij gaat naast zijn lezers staan en herinnert hen aan het feit dat zij de tong op de nieuwe manier dienen te gebruiken, zoals die past bij de nieuwe natuur, en niet meer volgens de oude natuur.

Uit die ene mond horen niet twee verschillende soorten geluiden te komen.

- *bronnen en bomen*

Opnieuw komt Jakobus met alledaagse voorbeelden uit de natuur, die het begrijpelijk maken dat ik mijn tong maar op één manier dien te gebruiken.

Een bron staat er om bekend dat er altijd maar één soort water naar boven komt. Het gebeurt nooit dat het de ene keer zoet en een volgende keer bitter water laat opwellen.

Een vijgenboom brengt alleen maar vijgen voort. Zelfs als hij anders zou *willen*, kan hij het niet!

⁴ 2 Petrus 3 : 9

⁵ Jakobus 2 : 11

⁶ Jakobus 3 : 2

Wanneer mensen per schip de oceaan oversteken, weten zij bij voorbaat dat al het zeewater zout is. Er zal onderweg niet ineens een stukje zoet water komen.

Simpele voorbeelden die duidelijk maken dat zegen en vloek niet door dezelfde tong kunnen worden geproduceerd.

En weer noemt hij hen liefdevol "mijn broeders", om hen geduldig maar beslist op dat punt te wijzen.

3:13 - 18 waar komt mijn wijsheid vandaan?

Het nieuwe leven, dat een gelovige in de wedergeboorte ontvangen heeft, stelt hem in principe in staat om zijn tong goed te gebruiken en ook verder in alle opzichten te lijken op de Heer Jezus.

Maar er is nog een extra hulp, en dat is *de wijsheid*, zodat de werken die uit ons geloof voortkomen geen aanleiding vormen om ons op de borst te kloppen, maar dat het *werken in wijze zachtmoedigheid* zijn. Dan zijn het werken die passen bij een christen.

Dat klinkt alsof ik daarvoor eerst een volwassen christen moet worden. Gelukkig niet! Jakobus kijkt zijn lezers persoonlijk aan met de vraag "*wie is wijs en verstandig onder u?*". Dat geldt dus voor jong en oud, rijp en groen, man en vrouw.

Vooraf de kleine kinderen in het geloof mogen gebruik maken van het voorrecht om van de Heer Jezus te leren op het punt van nederigheid en zachtmoedigheid⁷.

3:14 *naijver en twist in uw hart*

Mijn werken kunnen misschien voor anderen indrukwekkend zijn, maar ze kunnen toch voortkomen uit jaloezie. Dan doe ik het voor mijn eigen eer en glorie. Dat hoeft een ander niet eens onmiddellijk te merken, maar het is wél mijn motief, wél aanwezig in *mijn hart*.

Dan kan ik trots zijn op wat ik doe, maar ik lieg. Ik *lieg tegen de waarheid*, d.w.z. mijn gedrag is in strijd met de waarachtigheid van het geloof, van het nieuwe leven in mij. In zijn opvoedende liefde wil de Heer die trots bij mij vervangen door Zijn nederigheid en

⁷ Mattheüs 11 : 25, 29

zachtmoedigheid. Als dat niet lukt wordt die trost merkbaar, ook voor anderen.

3:15 - 16 *aardse wijsheid*

Zo'n leerproces kost tijd, maar het is van vitaal belang. De situatie onder christenen bewijst dat lang niet iedereen die wijsheid heeft opgepakt.

Er is ontzettend veel *wanorde en allerlei kwade praktijk*. En het lijkt heel normaal te zijn geworden!

De oorzaak ligt in het feit dat onze wijsheid vaak niets anders is dan de wijsheid waar de ongelovigen om ons heen gebruik van maken. Daar kunnen zij natuurlijk niets aan doen, want zij hebben niets anders.

Het is de gewone manier van denken zoals die onder mensen op deze aarde plaats vindt, waarbij hun eigen geest het laatste woord heeft. Maar op alle terreinen van het leven blijkt dat die wijsheid uiteindelijk komt van degene onder wiens macht zij staan: van de duivel⁸.

Daarom noemt Jakobus dit soort wijsheid: *aards, natuurlijk⁹, duivels*.

Niet alleen Joodse gelovigen lopen dit risico, maar ook een gemeente als die in Korinthe. Bij hen komen alle gaven voor¹⁰! Maar in plaats van God er nederig mee te blijven dienen zijn ze er kennelijk trots op geworden, want het heeft geleid tot scheuringen en twisten. Paulus pakt dit probleem als eerste op¹¹ en herinnert hen er aan dat alles wat zij gekregen hebben "*wijsheid van God is*"¹², en dat er niets is waar zij trots op hoeven te zijn.

3:17 - 18 *wijsheid van boven*

Hoe fantastisch is de wijsheid waar elke christen volop gebruik van kan maken. Salomo spreekt in het boek Spreuken veel over die wijsheid. Hij heeft God er om gebeden en hij heeft er veel van ontvangen¹³.

⁸ 1 Johannes 3 : 10

⁹ denk aan *psyche* (van grieks: *psuchikos*)

¹⁰ 1 Korinthe 1 : 7

¹¹ 1 Korinthe 1 : 11; 3 : 3

¹² 1 Korinthe 1 : 30

¹³ 1 Koningen 3 : 9 - 14

Salomo ziet de wijsheid zelfs als een persoon. Hij noemt een paar kenmerken:

- hij was er vóór de schepping
- hij was een troetelkind bij God
- zijn vreugde was bij de mensen¹⁴.

Dat is voor een gelovige uit het Oude Testament wel opmerkelijk! Hij ziet de "contouren" van iemand zonder te weten wie het precies is.

Wij, die het Nieuwe Testament hebben, herkennen onmiddellijk de Heer Jezus is deze beschrijving. Hij is de Persoon door Wie wij Gods wijsheid leren kennen.

- *waar de paden samenkomen*

Deze wijsheid is luid hoorbaar en duidelijk zichtbaar! Zij roept en staat bovenop een heuvel, daar "*waar de paden samenkomen*"¹⁵.

Mijn weg vraagt wijsheid en dat geldt voor de weg van iedere christen. Er moeten keuzes gemaakt worden. Er is werk te doen. Wij willen dat het liefst in geloof doen. Maar hoe?

Op mijn weg staat de Heer Jezus klaar en Hij roept mij toe om mij van alle nodige wijsheid te voorzien. Daarom is bidden zo ontzettend belangrijk!

Ook in dit opzicht staat het beeld van de Heer Jezus in de spiegel, en mag ik op Hem lijken. Tijdens Zijn leven bad Hij elke morgen om "*geleerd te worden*"¹⁶. En Hij ontving altijd de wijsheid voor het juiste woord op het juiste moment.

- *rein, vreedzaam, inschikkelijk, enz.*

De wijsheid van boven maakt bij mij dezelfde kenmerken zichtbaar als bij de Heer Jezus. Ik ben *rein*, wanneer ik bereid ben om mijn voeten te laten wassen door het Woord van God¹⁷, d.w.z. dat dát mijn denken bepaalt. Ik ben *vreedzaam*, wanneer *vrede* het eerste woord is dat bij mij boven komt.

Als het volk Israël het beloofde land binnen trekt en steden moet veroveren, moet het allereerst aan zo'n stad de vrede toeroepen¹⁸.

Dat was een voorschrift, een krijgswet. Die heidense volken zien het grote leger van Israël voor hun poorten en zij kennen de reputatie van Israëls God. Maar het eerste woord dat hen woord toegeroepen is het woord *vrede!*

Vanzelfsprekend is dat dan ook het eerste woord dat Israëlieten elkaar horen toe te roepen, ongeacht of ze een onderling probleem hebben of niet.

Dat is met Israël al vroeg misgegaan, en hetzelfde gebeurt onder christenen. Nergens zijn zoveel scheuringen en ruzie's als onder gelovigen.

Wat zou er een ellende zijn voorkomen, wanneer we elkaar de *vrede* hadden toegeroepen, en gezamenlijk op de knieën waren gegaan bij een conflict.

Dat is wat de Heer Jezus is de bergrede al zegt¹⁹ en wat Jakobus in vergelijkbare woorden herhaalt:

"de vrucht van de gerechtigheid nu wordt in vrede gezaaid voor hen die vrede maken".

¹⁴ Spreuken 8 : 23 - 31

¹⁵ Spreuken 8 : 1 - 3

¹⁶ Jesaja 50 : 4

¹⁷ Johannes 13 : 10

¹⁸ Deuteronomium 20 : 10

¹⁹ Mattheüs 5 : 9